

Formanden orienterer

Indhold

1. Pave Frans' tale til kuriens kardinaler
2. De nye kardinaler
3. Ny ærkebiskop i Chicago
4. Kardinal Burke's degradering
5. Kardinal Burke: mænd i en kvindeliggjort kirke
6. Pave Frans om kvindelige teologer: jordbær på kagen?
7. Situationen i ærkebispedømmet Liverpool
8. Ærkebispeskifte på vej i Belgien
9. Franciskanerordenen nær økonomisk kollaps
10. Tyskland: biskopper ønsker at give kommunion til gengifte
11. Irland: Flannery-sagen fortsat
12. Præster, der gifter sig

1. Pave Frans' tale til kuriens kardinaler

Der er tradition for, at paven umiddelbart inden jul holder en tale til kardinalerne i Rom. Normalt er det en ret intetsigende tale, der opsummerer, hvad pavens har foretaget sig i årets løb (rejser o.lign.), hvorpå han takker kardinalerne for deres arbejdsindsats og ønsker dem en glædelig jul. Men i år tog pave Frans bladet fra munden og opremsede femten sygdomme, som han mente, fandtes i kurien.

I kortform var det:

- 1) At føle sig udødelig, immun og uundværlig.

“En kurie som ikke er kritisk over for sig selv, som ikke ajourfører sig selv, som ikke søger at forbedre sig selv er et sygt organ.”

- 2) At arbejde for hårdt.

“Hvile er nødvendig for dem, som har gjort deres arbejde. Det er godt og bør tages alvorligt.”

- 3) At blive åndelig og mentalt forhærdet.

”Der er en fare for at miste den menneskelige sensibilitet, som lader dig græde med dem som græder og glæde dig med dem som er glade.”

- 4) At planlægge for meget.

“At forberede ting godt er nødvendigt, men fald ikke i den fristelse at ville udelukke eller dirigere Helligåndens frihed, som er større og mere generøs end nogen menneskelig plan.”

- 5) At arbejde uden koordination, som et orkester, der kun fremkalder støj.
"Når foden fortæller hånden: *Jeg har ikke brug for dig* eller hånden fortæller hovedet: *Det er mig, der er boss.*"
- 6) At have *åndelig Alzheimer*.
"Vi ser det hos folk, som har glemte deres møde med Herren, hos dem, som er afhængige af deres lidenskaber, griller og manier, hos dem, der bygger mure omkring sig selv og bliver slavebundet af de idoler, de har skabt med deres egne hænder."
- 7) At være rivaler eller brovtende.
"Når ens fremtoning, farven på ens klædning eller ærestitlen bliver det vigtigste mål i livet."
- 8) At lide af *eksistentiel skizofreni*.
"Det er en sygdom hos dem, der lever et dobbeltliv, frugten af hykleri, som er typisk for en middelmådig og voksende åndelig tomhed, som akademiske grader ikke kan udfylde. Det er en sygdom, som ofte rammer dem, som forlader den pastorale tjeneste for at begrænse sig selv til bureaukratisk arbejde, hvorved de taber forbindelsen til realiteterne og det almindelige folk."
- 9) At begå *sladderens terrorisme*.
"Det er en sygdom hos kujoner, som ikke har modet til at tale direkte og åbent, men vælger at bagtale andre."
- 10) At glorificere sine chefer.
"Det er en sygdom hos dem, som slikker deres overordnede i håbet om at få deres velvilje. De er ofre for karrierestræb og opportuniste, de ærer folk, som ikke er Gud."
- 11) At være ligeglad med andre.
"Når man på grund af jalousi eller snedighed finder glæde i at se andre dumme sig snarere end at hjælpe og opmuntre dem."
- 12) At have et *begravelsesansigt*.
"I virkeligheden er en teatralsk alvor og steril pessimisme ofte symptomer på frygt og usikkerhed. Apostlen må være høflig, rolig, entusiastisk og glad og sprede glæde, hvorhen han end går."
- 13) At ønske sig mere.
"Når apostlen forsøger at udfylde en eksistentiel tomhed i sit hjerte ved at ophobe materielle goder, ikke fordi han har brug derfor, men fordi han derved føler sig mere sikker."
- 14) At danne lukkede cirkler, som søger at være stærkere end helheden.
"Denne sygdom begynder altid med gode intentioner, men slavebinder med tidens dens medlemmer ved at blive en kræftsygdom, som truer legemets harmoni og forårsager så mange forargelser hos vore yngre brødre."

15) At søge og fremvise verdslige fortjenester.

“Det er en sygdom hos dem der umætteligt forsøger at mangedoble deres magt og for at opnå den er parate til at bagtale, forhåne og miskreditere andre, selv i aviser og blade, for at vise at de selv er bedre end dem.”

Kardinaler lyttede og fortrak ikke en mine. Og kun få klappede bagefter.
(Kilde: The Guardian 22. december 2014).

2. De nye kardinaler

Søndag den 4. januar udpegede pave Frans tyve nye kardinaler. Hermed signalerede han flere ting. Først at ærkebispedømmer, der traditionelt er ”kardinaler”, ikke nødvendigvis vil være det i fremtiden (ingen rød kalot i denne omgang til patriarken af Venezia og ærkebiskopperne af Torino og Dublin), dernæst at han stræber efter at gøre kirkens øverste ledelse mere universal (færre kardinaler i den gamle verden, flere i den nye) og endelig, at han foretrækker kardinaler (og biskopper), der er pastorale og kendt for deres nærhed til de troende i deres bispedømme.

Antal kardinaler før og efter de seneste udnævnelser:

	2013	2015
Italien	28	26
Øvrige Europa	32	31
Latinamerika	19	21
Nordamerika	14	15
Afrika	11	15
Asien & Oceanien	13	17
	<hr/>	<hr/>
	117	125

Hvis der skulle komme et pavevalg inden for den nærmeste fremtid (hvad man ikke må ønske), vil en fjerdedel af kardinalerne være udpeget af pave Frans.

3. Ny ærkebiskop i Chicago

Den 20. september 2014 udpegede pave Frans biskoppen af Spokane, den 65-årige Blase Joseph Cupich (udtales: Supitch) til nye ærkebiskop i Chicago, der er USA's trediestørste bispedømme med 2.2 mill. katolikker.

Hermed har pave Frans fået en mand, han kan stole på og som fuldt ud deler hans bestræbelser på at forny kirken: at sætte barmhjertighed over juridiske regler, ændringer over uforanderlighed. Han bakker også op om pavens krav om, at alle katolikker må søge ud til samfundenes yderkanter for at tjene de fattige, immigranter og dem uden håb. Det er et budskab ikke alle biskopper har taget til sig med begejstring.

(Kilde: New York Times 18 november 2014).

4. Kardinal Burke's degradering

Konservative kredse i USA havde ellers håbet, at paven ville have udnævnt den ekstremt konservative kardinal Raymond Burke i stedet for Cupich. Burke var en stridkysten ærkebiskop af St. Louis i årene 2003-2008. Pave Benedikt udpegede ham derefter til præfekt for den apostoliske signatur, der er kirkens øverste domstol, og to år senere gjorde han ham til kardinal.

I september fjernede pave Frans ham imidlertid ved at udpege ham til den betydningsløse post som patron for Malteserordenen. Derved er Burke, der ikke har holdt sig tilbage fra at kritisere paven ("kirken synes at være et skib uden en styrmand", har han offentligt sagt) og foretrækker at holde messe på latin, ikke længere medlem af kurien og sat uden for indflydelse.

Kardinal Burke iført den ellers stort set afskaffede cappa magna

Det er endnu en af Ratzingers folk, som paven har kørt ud på et sidespor. Men der er én, pave Frans har beholdt: den meget konservative tyske kardinal Gerhard Müller som præfekt for Troslærekongregationen. Det kan umiddelbart undre, for han er ved flere lejligheder fremkommet med udtalelser, der er i modstrid med pave Frans' politik.

Forklaringen herpå kan være, at pave Frans ikke har anset det for opportunt at fjerne ham (endnu), men også, at han inden sit valg i 2013 blev påtvunget et løfte om at ville beholde Müller som præfekt for Troslærekongregationen. Vi ved jo, at under alle pavevalg i det 20. århundrede (og sikkert også før) har kardinalerne foretaget studehandler og stillet betingelser, hvis de skulle stemme på den, der endte med at blive pave. Godt nok forbød pave Johannes Paul II den slags aftaler, men ingen siger, at kardinalerne også rettede sig derefter i 2005 og 2013. (Kilde: delvis Sandro Magister, Vatican Diary, 17. september 2014)

5. Kardinal Burke: mænd i en kvindeliggjort kirke

Vi, der med paven ønsker en reformeret og fornyet kirke, kan kun være glade for, at paven har sat kardinal Burke uden for indflydelse. Læs bare disse uddrag af, hvad han har sagt til websitet "The New Evangelization":

“Jeg synes, der har været en stor forvirring med hensyn til mænds særlige kaldelse til ægteskabet og til mænd i almindelighed i kirken gennem de sidste 50 år eller så. Det skyldes en række faktorer, men den radikale feminisme, som har angrebet kirken og samfundet siden 1960'erne, har efterladt mænd meget marginaliseret.”

“Kvinder er vidunderlige, selvfølgelig er de det. De svarer meget naturligt på opfordringen til at være aktive i kirken. Bortset fra præsten er kirkerne blev fulde af kvinder. Aktiviteterne i sognet, ja selv i forbindelse med liturgien, er blevet influeret af kvinder og er mange steder blevet så feminine, at mænd ikke ønsker at involvere sig.”

“Mænd vægrer sig ofte ved at gøre sig aktive i kirken. Det kvindeliggjorte miljø og kirkens manglende bestræbelse på at engagere mænd, har ført til, at mange mænd simpelthen dropper ud.”

“Indførelsen af kvindelige ministranter har også fået mange drenge til at undgå at blive ministranter. Unge drenge ønsker ikke at gøre ting sammen med piger. Det er blot naturligt. Piger er også meget gode som ministranter. Jeg ønsker dog at understrege, at den praksis med kun at have drenge som ministranter ikke har noget at gøre med at nedgøre kvinder i kirken.”

“Uheldigvis har den radikale feministiske bevægelse influeret kirken, hvilket har ført til, at kirken konstant fokuserer på kvindelige emner på bekostning af de emner, der er vigtige for mænd: vigtigheden af at være en far for børnene, det være i et ægteskab eller ej ... betydningen af de særlige gaver, Gud giver mænd til gavn for hele samfundet.”

“Mænds godhed og betydning er blevet udvandet ... Det er sket til trods for, at der er en lang tradition i kirken, især gennem hengivenhed til St Josef, om at understrege mandens mandlige karakter, når han ofrer sit liv af hensyn til hjemmet, når han ridderligt forsvarer sin hustru og sine børn, når han arbejder for at skaffe underhold for sin familie. Alt for meget af denne tradition om at appellere til mandens heroiske natur er blevet tabt i nutidens kirke.”

Kardinalen beklager også det “forfærdelige tab af familieliv. Familier skulle i det mindste have et måltid sammen om ugen. En dreng eller ung mand har svært ved at skabe sig en mandlig identitet og mandlige dyder med mindre han lever med en far og en mor, så han kan være vidne til det enestående og komplementerende samliv mellem det mandlige og kvindelige i hjemmet.”

(Kilde: Catholic Herald 8. januar 2015).

6. Pave Frans om kvindelige teologer: jordbær på kagen?

På et møde med den pavelige teologiske kommission, der består af 30 medlemmer, heraf fem kvinder, og medlemmer af Troslærekongregationen umiddelbart inden jul roste pave Frans kvindelige teologer og udtalte, at han ønskede, at der blev flere af dem i kommissionen. Takket være deres kvindelighed er de i stand til at afdække hidtil uopdagede aspekter af Christi mysterium, mente han og kaldte dem ”jordbær på kagen”. Denne sammenligning med jordbær er dog ikke faldet i god jord alle steder, for som en kvinde skrev i The Tablet: ”Nej, pave Frans. Kvinder er ikke jordbær på kagen. Vi har fået Helligåndens nådegave og er skabt i Guds billede - nøjagtig som mænd er det. Vi er selve kagen.”

Derfor kan man spørge, om pave Frans’ syn på kvinder er så meget anderledes end kardinal Burkes?

(Kilde: The Tablet 13. og 27. december 2014).

7. Situationen i ærkebispedømmet Liverpool

Ærkebispedømmet Liverpool, der ifølge Catholic-Hierarchy.org i 2013 havde 574.000 katolikker (30% af befolkningen), har fået ny ærkebiskop: den 65-årige Malcolm McMahon, der fra 2000-2014 var biskop i Nottingham. I den anledning bragte The Tablet en to siders omtale om ham. Heri fortæller han, at han ikke vil indlogere sig i forgængerens palæ, men følge pave Frans og flytte ind i et mere ydmygt hus i udkanten af byen. Desuden oplyser han, at man er gang med en omstilling af de kirkelige forhold i ærkebispedømmet (kaldet: Leaving Safe Harbours).

Ærkebispedømmet har i øjeblikket 180 sogne og 230 skoler. Deltagelsen i søndagsmesserne er på 54.000 (ca 10%, hvilket vel svarer nogenlunde til forholdene i vort bispedømmet). Men 20 af omegnskirkerne har til sammen kun 3.500 kirkegængere. Siden 1968 er 46 kirker solgt og præsteseminariet lukket. Ærkebiskoppen erkender, at kirken vil blive mindre og smallere, men håber, at den med årene vil blive mere levende og udadvendt og derved bedre være i stand til at evangelisere. Som snart også i Danmark har man pastoraleenheder, 24 i alt. Det er et ændring, folk skal vænne sig til, for mens de er parate til at køre langt for at handle i supermarkedet i stedet for i butikken henne om hjørnet, er det omvendte tilfældet, når det drejer sig om kirkegang - noget vi nok også kommer til at se, når vi implementerer pastorale enheder, bortsælger kirker og slår adskillige sogne sammen.

Men i modsætning til Danmark synes det ikke at være økonomien, snarere manglen på præster, der er problemet. Da The Beatles i 1962 udsendte "Love Me Do", havde ærkebispedømmet 670 præster og 1000 ordenssøstre. I dag er antallet af præster 150, hvoraf mange har nået eller er ved at nå pensionsalderen. Af søstre er der et par hundrede.

Ærkebispedømmet gør derfor i høj grad brug af lægkapellaner, fx i forbindelse med begravelser og religionsundervisning i skolerne. På spørgsmålet om gifte præster er løsningen, svarer han, at pave Frans har ophævet forbuddet mod gifte præster i Vesteuropa, der følger øststritus, hvis de har giftet sig før præstevielsen. "Det er et tegn, er det ikke?" Han vil derfor ikke afvise, at det bliver en realitet i fremtiden.

Ærkebiskopper svarer også på et spørgsmål om registrerede parforhold. Han kan ikke se, der skulle være noget i vejen med at anerkende dem, hvis personernes liv er i overensstemmelse med kirkens lære, dvs. at de afholder sig fra sex. Man skal bare ikke kalde det ægteskaber. Og om kommunion til gengifte siger han: "Det er et uovervindeligt problem i øjeblikket, men gennem bøn og samtale og ved at være åbne over for Ånden, kan vi blive overrasket i fremtiden."

Han ser, at der er sket ændringer i Rom under pave Frans. Paven ønsker en kirke, og især dens biskopper og præster, der ser udad - en holdning ærkebiskoppen fuldt ud deler. "Hvis vi udelukkende er optaget af vore egne regler og bestemmelser, og af hvordan vi er klædt, og af hvordan vi gør tingene, bliver vi en kult, ikke en kirke --- Vi må nedbryde barrierer og lære folk at kende."

(Kilde: The Tablet 27. december 2014).

8. Ærkebispeskifte på vej i Belgien

Ærkebiskoppen af Bruxelles, den yderst konservative kardinal André-Joseph Léonard, har meddelt, at han agter at træde tilbage, når han til maj fylder 75. Da der er tradition for, at ærkebispeposten veksler mellem en flamsk og fransk talende biskop, går spekulationerne nu på, om hans efterfølger bliver biskoppen af Antwerpen Johan Bonny (se billede). Det ved vi selvfølgelig ikke, men for taler, at han har synspunkter, der er i overensstemmelse med pave Frans'. Noget man bestemt ikke kan sige om ærkebiskop Léonard.

Forud for bispesynoden om familie offentliggjorde biskop Bonny et brev, hvori han efter at have påpeget den kløft, der er mellem kirkens moralske lære og "de troendes moralske indsigter", anbefalede biskopperne at bringe doktrinerne mere i overensstemmelse med lægfolkets livserfaringer. Derfor mener han også, at kirken må følge udviklingen i det moderne samfund og anerkende homoseksuelle parforhold.

(The Tablet 27. december 2014, 10. januar 2015).

9. Franciskanerordenen nær økonomisk kollaps

Franciskanernes leder p. Michael Perry har meddelt, at en international undersøgelse har afsløret, at ordenen har tabt et tocifret millionbeløb i US\$ som følge af "tvivlsomme økonomiske aktiviteter, udført af ordensbrødre som var betroet forvaltningen af ordenens ejendomme." Ordenens øverste forvaltningschef, p. Giancarlo Lati har trukket sig. Han var også ansvarlig for driften af Il Cantico, et luksushotel i Rom, ejet af ordenen, hvis overskud skulle bruges til gavn for de fattige, gadebørn og HIV/aids-smittede.

(Kilde: The Tablet 3. januar 2015).

10. Tyskland: biskopper ønsker at give kommunion til gengifte

Et overvældende flertal af Tyskland biskopper ser gerne, at gengifte under visse betingelser kan modtage kommunionen. En arbejdsgruppe, nedsat af den tyske bispekonference, har nemlig fundet ud af, at en skilsmisse og nyt ægteskab ofte er begyndelsen til, at de fjerner sig fra kirken. Kun få gengifte anmoder kirken om en annullering, fordi de ikke anser deres første ægteskab som et, der aldrig har eksisteret. Langt de fleste katolikker finder de nuværende regler både "uforståelige og ubarmhjertige", siger kardinal Reinhard Marx på biskoppernes vegne. Den tyske undersøgelse vil nu blive forelagt den kommission, der forbereder familiesynoden til oktober.

(Kilde: The Tablet 3. januar 2015).

11. Irland: Flannery-sagen fortsætter

The Association of Catholic Priests, der omfatter mere end 1.000 præster i Irland, har opfordret pave Frans til at reformere Vatikanets procedurer angående censurering af præster. Mere specifikt nævner de i brevet til paven, at Troslærekongregationens behandling af den kendte og populære redemptoriskpræst Tony Flannery har skadet kirkens omdømme i Irland.

De citerer pave Frans' udtalelse om, at når en præst modtager et irrettesættende brev fra Troslærekongregationen, skal han læse det, lægge den i skuffen og fortsætte sine daglige pastorale gøremål. Endelig gør præsterne opmærksom på, at Troslærekongregationen aldrig har kommunikeret direkte med Fr. Flannery og at den har nægtet at give ham mulighed for at forklare sig. Sagen er, siges det, "endnu et eksempel på en kirke, som er mere optaget af doktrinær ortodoksi end Jesu Christi medfølelse."

(Kilde: The Tablet 27. december 2014).

12. Præster, der gifter sig

"Denne jul går mine tanker til sognepræsten Father Gay og den kvinde, han er kommet til at elske," hedder det i et læserbrev, skrevet af en præst i The Tablet. Og han fortsætter: "Desværre er eufemismen, at "han skal træde tilbage og overveje sin situation" kirkesnak for "hvis han ønsker at forblive i tjenesten, må han forlade den kvinde, han elsker." Hvor absurd det hele er, fremgår af, at han nu er blevet erstattet af en gift, tidligere anglikansk præst ..."

(Kilde: The Tablet 27. december 2014).

Kaare Rübner Jørgensen